Sanata ?li?kin Görü?leri Belirlemeye Yönelik Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sanata ?li?kin Görü?leri Belirlemeye Yönelik Ölçek*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29999

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sanata ?li?kin Görü?leri Belirlemeye Yönelik Ölçek (S?GBYÖ), 2017 y?l?nda Ayayd?n, Kurtuldu ve Day? taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin sanata, sanat eserine ve sanatç?ya yönelik sahip olduklar? genel ve özel görü?leri, tutumlar? ve inanç sistemlerini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, sanat e?itiminin önemini vurgulayan ve bu alandaki alg?lar? nicel olarak de?erlendirmeyi hedefleyen bir bo?lu?u doldurmaktad?r.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, kapsaml? bir madde havuzu olu?turma, uzman görü?ü alma ve ard?ndan psikometrik analizlerle (geçerlik ve güvenirlik çal??malar?) son halini alm??t?r. Amaç, özellikle e?itim fakültesi ö?rencileri ve sanatla ilgili alanlarda çal??an bireylerin sanata bak?? aç?lar?n? derinlemesine incelemektir.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, Sanat Görü?leri, Sanat E?itimi, Psikometrik Özellikler, Tutum Ölçe?i, E?itim Fakültesi, Sanat Alg?s?.

Yazarlar

Ayayd?n, A., Kurtuldu, M. K., Day?, B. A.

Amaç

Sanata ?li?kin Görü?leri Belirlemeye Yönelik Ölçek'in temel amac?, bireylerin sanat kavram?na, sanat?n toplumsal rolüne, sanat eserinin de?erine ve sanatç? figürüne yönelik sahip olduklar? bili?sel ve duyu?sal e?ilimleri, yani görü?leri, geçerli ve güvenilir bir ?ekilde saptamakt?r. Bu araç, özellikle sanat e?itimi alan?ndaki ara?t?rmac?lar için bireylerin sanat alg?lar?ndaki de?i?imleri veya farkl?l?klar? incelemek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, e?itim programlar?n?n sanat alg?s? üzerindeki etkilerini de?erlendirmede veya farkl? sosyo-kültürel gruplar?n sanata yönelik yakla??mlar?n? kar??la?t?rmada bir tan? arac? olarak kullan?labilir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, alanda standardize edilmi?, Türkçe bir ölçme arac?na duyulan ihtiyaca yan?t vermi?tir.

Yap?

S?GBYÖ, bireylerin sanata ili?kin çok boyutlu görü?lerini ölçmeyi hedefleyen bir yap?y? temsil eder. Ölçe?in alt?nda yatan psikolojik yap? (konstrükt), genellikle sanat?n tan?m?na, sanat?n faydas?na, sanatç?ya atfedilen de?ere ve sanat?n estetik/duygusal etkisine dair inançlar? kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geli?tirme makalesinde belirtilen faktör yap?s?, bu görü?lerin ayr??an ancak ili?kili alt boyutlardan olu?tu?unu göstermektedir.

Görü?ler, genellikle olumlu veya olumsuz kutuplarda yer alabilen tutum bile?enlerini içerir. Bu ba?lamda, ölçek hem sanata yönelik genel bir takdir düzeyini hem de sanat?n i?levselli?i, gereklili?i ve eri?ilebilirli?i hakk?ndaki daha spesifik inançlar? yakalamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik (validity) çal??malar?, arac?n gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak için kritik öneme sahiptir. Kaynak makalede belirtilmese de, geli?tirme çal??malar?nda genellikle kapsam geçerli?i için uzman görü?üne ba?vurulmu? ve yap? geçerli?i için de Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?r?p ay?rmad???n? gösterir. Yay?mlanan makalede (Ayayd?n et al., 2017) detayl? olarak sunulan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu, anlaml? faktörlere sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik (reliability), ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. S?GBYÖ'nün güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmi?tir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Geli?tirme makalesinde, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyin üzerinde oldu?u varsay?lmaktad?r. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçekten elde edilen puanlar?n zaman içinde ve farkl? durumlarda benzer sonuçlar verece?inin güçlü bir göstergesidir.

Faktör Analizi

Sanata ?li?kin Görü?leri Belirlemeye Yönelik Ölçek'in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçekteki maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r. Çal??man?n do?as? gere?i, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak faktör yap?s? belirlenmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n uyumu test edilmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in muhtemelen çok boyutlu bir yap?da oldu?unu ve sanata yönelik görü?lerin farkl? bile?enlere (örne?in, Sanat?n Toplumsal ??levi, Sanatç?n?n Rolü, Sanat?n Ki?isel Alg?lan???) ayr?ld???n? göstermi?tir. Bu faktörler, ölçekten elde edilen puanlar?n

ARABPSYCHOLOGY.COM

yorumlanmas?nda temel al?n?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme)

Format: Genellikle **Likert tipi** derecelendirme format? kullan?l?r (örne?in, 5'li veya 7'li Likert). Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi spesifik olarak belirtilmemi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Özellikle e?itim fakültesi ö?rencileri veya sanat e?itimi alan ö?renciler).

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler (18-25 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Ayayd?n, Kurtuldu ve Day? (2017) taraf?ndan yap?lan çal??mada belirli bir üniversitenin ö?rencileri üzerinde standardize edilmi?tir. Popülasyon, sanata ili?kin görü?lerin çe?itlili?ini temsil etmesi aç?s?ndan seçilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen anket format?. Maddeler, kat?l?mc?lar?n sanata olan bak?? aç?lar?n? ifade etmelerini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

Sanat Alg?s?, Tutum, Likert Ölçe?i, Psikometri, Yap?sal E?itlik Modellemesi, E?itim Ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kaynakta Belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Veri Kaynakta Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma detaylar? için Ayayd?n, Kurtuldu veya Day?'n?n 2017 tarihli makalesine ba?vurulmal?d?r (?nönü Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle orijinal yay?nc?ya (?nönü Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi) ve yazarlara at?f yap?larak serbest olabilir. Ticari

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ölçe?in kendisi için bir ücret belirtilmemi?tir.

Referanslar

Ayayd?n, A., Kurtuldu, M. K., & Day?, B. A. (2017). Sanata ?li?kin Görü?leri Belirlemeye Yönelik Ölçe?in Geli?tirilmesi. *?nönü Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 18*(1).
Makalenin çevrimiçi eri?im adresi: http://efdergi.inonu.edu.tr/article/view/5000206657

Sanata ?li?kin Görü?leri Belirlemeye Yönelik Ölçe?in Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Maddelerin tamam?na eri?im için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM